

la tribuna

Crisi econòmica / Crisi política

El real mandat de la ciutadania als seus polítics, i el que s'espera d'ells són solucions, no discussions estèrils

ÒSCAR RIBAS REIG

Excap de Govern

En tant que s'espera una sortida de la crisi econòmica general, i la reestructuració de la nostra economia en particular, els nostres polítics estan concentrats en bizantines discussions provocant un clima de confusió i crispació en la política difícilment acceptable. Al pensament de tothom hi ha els efectes que aquest fet provoca en la ciutadania, sota la forma de desafecció per a la política i de desconfiança cap als dirigents. I aquests fets es donen precisament en el moment que més necessària resulta l'acció dels poders públics per fer front a la severa crisi econòmica que patim a conseqüència de la mundial, i la no menys rigorosa exigència de planificar una reestructuració particular de la nostra economia a mitjà termini.

Aquesta situació de crisi econòmica es veu aguditzada per la seva coincidència amb un desencantament polític que impossibilita l'acció concertada dels elegits per implementar mesures d'un molt fort impacte que resulten inviables sense el concert previ que la raó exigeix i la prudència aconsella. Sincerament penso que el mandat que la ciutadania ha do-

**FA MASSA TEMPS QUE
ESTEM INSTAL·LATS EN UN
EXERCICI D'ENFRONTAMENT
RADICAL I DE NEGACIÓ**

nat als seus elegits no és pas engolfar-se en estèrils discussions sobre les generalitats dels respectius programes electorals, que, com és obvi, són i seran sempre propagandístics per aconseguir o mantenir el poder. I molt menys bloquejar l'acció governamental de qualsevol govern (sigui aquest o un altre, matiso) sorgit d'unes eleccions democràtiques. Els actors polítics han d'ésser conscients que la confiança de l'electorat, la dels militants i la dels que no ho són, duu incorporat el desig que l'interès general prevalgui davant la confrontació i el soroll. I encara més si tenim en compte que ens enfrontem a una conjun-

tura econòmica i és obligat apel·lar a la necessitat ineludible de modificar determinats hàbits massa arrelats en la vida política andorrana que impedeixen garantir la consistència i l'estabilitat que demanen determinades actuacions polítiques. I és que certes polítiques, de les més rellevants per al benestar col·lectiu, requereixen, si no el ple acord, almenys la mínima entesa i el mínim compromís entre els elegits. Una dinàmica que sempre perduda i que cal recuperar.

Fa massa temps que estem instal·lats en un exercici d'enfrontament radical i negació sistemàtica de les posicions i propostes alienes per assenyades i necessàries que puguin resultar. Un fet que, alhora, impossibilita encara més una visió a mitjà o llarg termini de l'acció pública.

El real mandat de la ciutadania als seus polítics (tret que provi el contrari), i el que s'espera d'ells són solucions, no discussions estèrils, que debiliten l'Estat, quan més que mai és necessari que sigui fort. No pot ésser admissible la seva degradació per convertir-lo en *Estat dels partits*. No ens enganyem que aquest conflicte resulta de més gravetat, en una dinàmica de radicalització i enfrontament polític que va més enllà de les lògiques diferències

que es produeixen en una democràcia. En una situació de normalitat econòmica la discussió del pressupost s'hauria desenvolupat de manera diferent, sense generar el grau de gravetat que estem patint.

Personalment no puc entendre que en les especials circumstàncies en què ens trobem hi hagi raons tan excepcionalment importants (incloent-hi les ideològiques de cada partit) que facin impossible votar un pressupost (sense altres condicions que el mateix pressupost) ja que, per definició, la seva durada és de solament un any. On se situa el problema? En el seu dèficit? En partides puntuals? Caldrà que els actors polítics ho expliquin més a bastament. No n'hi ha prou amb generalitats a menys que els ob-

**AMB NORMALITAT
ECONÒMICA LA DISCUSSIÓ
DEL PRESSUPOST S'HAURIA
DESENVOLUPAT DIFERENT**

jectius no confessats siguin uns altres que escapen a la majoria dels ciutadans que no militen en cap dels partits.

El que em resulta obvi és que,

en tot temps i circumstàncies, per al normal funcionament l'instrument que suposa el pressupost és imprescindible. I si això és cert en tot temps i circumstàncies, encara molt més en situació de crisi. És en aquests moments quan les inversions de l'Estat assoleixen un protagonisme bàsic per pal·liar-ne els seus efectes. És en aquests moments quan es requereix el compromís de totes les forces polítiques de reprendre, sense renúncies, però amb voluntat d'acord, el diàleg institucional, per tornar a situar el problema en l'àmbit del *sentit comú* del qual mai havia d'haver sortit. Una actitud moderada, atenent el mateix esperit constitucional, recomana avançar cap a un Estat fort capaç d'incorporar i cohesionar les diverses opcions.

Entretant la crisi econòmica segueix, i seguirà encara cert temps. En economia, especialment en la mundial, és difícil fer previsions amb possibilitat d'un mínim d'encert. Tanmateix goso avançar l'any 2012 com a data que es pugui assolir certa normalitat. Àdhuc, no hem d'oblidar que ens quedarà pendent resoldre, a casa nostra, la particular reestructuració econòmica, i no es podrà sustentar en un clima polític d'estèrils controvèrsies. Consegüentment per responsabilitat

política i esperit constitucional, correspon a les mateixes forces polítiques avui enfrontades, les que encara estarien a temps d'evitar que augmenti el clima de neguit i impotència que sembla impregnar la vida política andorrana, i es conformi un real pacte que no pot preterir-se ni, encara menys, obviar.

És el moment de recuperar el concepte d'Estat, massa funestat, i amb ell el de la POLÍTICA, en majúscules, i de les idees que haurien de dignificar-la. És el moment, en definitiva, de reivindicar els ideals de l'ideari del *bé comú* i enterrar els tòpics dogmàtics fossilitzats en campanyes merament electoralistes, pensades per al consum populista i que es troben degradades en ideologies de *pura gestió* o de simples aparences o de conservar-lo en el seu cas.

No hi ha alternativa. La proposta darrerament avançada de con-

**FER ELECCIONS VISTES LES
CIRCUMSTÀNCIES SERIA
UN AGREUJAMENT
DEL PROBLEMA**

vocar eleccions anticipades abans de finalitzar l'any no em sembla oportuna. Celebrar comiç amb el mateix clímax d'enfrontament de la classe política d'avui, seria com passar-lo a la ciutadania a final d'any. I al marge del seu resultat, vistes les circumstàncies en què se celebrarien, molt probablement seria un agreujament del problema.

A més, cal tenir ben present que solament per pal·liar la crisi, construir un model fiscal, i especialment reestructurar l'economia a mitjà termini, no són suficients majories estretes, encara que siguin absolutes, sinó que cal, com en el cas de la Constitució, un consens el més ampli possible que difícilment es pot assolir amb unes eleccions en un termini tan curt.

En tot cas, coneixent els riscos que suposa, hauria d'ésser la darrera de les opcions a considerar.